

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ

F. G. JACOBS

της 24ης Φεβρουαρίου 2005 ¹

1. Με την υπό κρίση αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως, το οικείο τμήμα του Linz του αυστριακού Unabhängiger Finanzsenat (ανεξάρτητο φορολογικό δικαστήριο) ζητεί i) εάν μια εταιρία που εκδίδει νέες μετοχές και, για τον σκοπό αυτό, εισέρχεται στο χρηματιστήριο αξιών πρέπει να θεωρηθεί ότι παρέχει υπηρεσία εξ επαχθούς αιτίας όσον αφορά την επιβολή φόρου προστιθεμένης αξίας (ΦΠΑ) και ii) εάν, ανάλογα με την απάντηση που θα δοθεί στο ερώτημα αυτό, μπορεί να εκπέσει ο ΦΠΑ που έχει καταβληθεί για υπηρεσίες παρασχεθείσες σε σχέση με αυτήν την εισαγωγή στο χρηματιστήριο και την έκδοση μετοχών.

Οι ασκούσες όσον αφορά τον ΦΠΑ επιρροή διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας

2. Σύμφωνα με το άρθρο 2, σημείο 1, της έκτης οδηγίας ΦΠΑ ², στον φόρο προστιθεμένης αξίας υπόκεινται «οι παραδόσεις αγαθών και οι παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούνται εξ επαχθούς αιτίας στο εσωτερικό της χώρας υπό υποκειμένου στον φόρο, που ενεργεί υπό την ιδιότητά του αυτήν» και οι εισαγωγές αγαθών.

3. Στο άρθρο 4, παράγραφος 1, ο υποκείμενος στον φόρο προσδιορίζεται ως το πρόσωπο που ασκεί οικονομική δραστηριότητα ανεξαρτήτως του επιδιωκόμενου σκοπού των αποτελεσμάτων της δραστηριότητας αυτής. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, οι οικονομικές δραστηριότητες είναι «όλες οι δραστηριότητες του παραγωγού, του εμπόρου ή του παρέχοντος υπηρεσίες», καθώς επίσης και αυτές της «εκμεταλλεύσεως ενσώματου ή άυλου αγαθού προς τον σκοπό αντλήσεως εσόδων διαρκούς χαρακτήρα».

4. Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, ως παράδοση αγαθού θεωρείται «η μεταβίβαση της εξουσίας να διαθέτει κανείς ενσώματο αγαθό ως κύριος», ενώ στο άρθρο 6, παράγραφος 1, ως παροχή υπηρεσιών θεωρείται «κάθε πράξη, η οποία δεν αποτελεί παράδοση αγαθών». Περαιτέρω διευκρινίζεται ότι στην παροχή υπηρεσιών μπορεί να συμπεριλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, «εκχώρηση άυλου αγαθού το οποίο αντιπροσωπεύεται ή όχι από τίτλο».

5. Παρ' όλα αυτά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13, απαλλάσσονται του ΦΠΑ ορισμένοι τύποι συναλλαγών οι οποίοι βάσει των ανωτέρω διατάξεων θα υπόκεινταν σ' αυτόν.

¹ — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

² — Έκτη οδηγία 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας: ομοίωση φορολογική βάση (ΕΕ ειδ. έκδ. 09/001, σ. 49· στο εξής: έκτη οδηγία).

6. Ειδικότερα, το άρθρο 13, Β, περίπτωση δ', σημείο 5, απαλλάσσει «τις εργασίες, περιλαμβανομένης και της διαπραγματεύσεως, αλλ' εξαιρέσει της φυλάξεως και της διαχειρίσεως, οι οποίες αφορούν μετοχές και μερίδια εταιριών ή ενώσεων, ομολογίες και λοιπούς τίτλους» εξαιρέσει τίτλων αντιπροσωπευόντων εμπορεύματα καθώς και δικαιώματα ή τίτλους αφορόντες εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων.

7. Συμφυές στο σύστημα του ΦΠΑ είναι το γεγονός ότι, προκειμένου να εμποδίζεται η σωρευτική είσπραξη φόρου επί μιας σειράς συναλλαγών στο πλαίσιο της οικονομικής σφαίρας, πράγμα που μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα ένα ποικίλο και πιθανώς επαχθές βάρος ανάλογα με τον αριθμό των συναλλαγών μιας αλυσίδας, ο φορολογούμενος δικαιούται, όταν οι φορολογικές αρχές υπολογίζουν τον ΦΠΑ, να εκπίπτει τόν φόρο που είχε καταβάλει για αγορές αγαθών σε προγενέστερο στάδιο από αυτό που χρεώνει στους πελάτες του όσον αφορά παραδιδόμενα από αυτόν αγαθά. Τα ουσιώδη στοιχεία αυτού του δικαιώματος εκπτώσεως μνημονεύονται στο άρθρο 17 της έκτης οδηγίας.

8. Σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 2: «Κατά το μέτρο που τα αγαθά ή οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση των φορολογουμένων πράξεών του, ο υποκείμενος στον φόρο δικαιούται να εκπίπτει από τον φόρο, για τον οποίον είναι υπόχρεος: α) τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο προστιθεμένης αξίας για αγαθά που του παρεδόθησαν ή πρόκειται να του παραδοθούν, καθώς και για υπηρεσίες που του παρεσχέθησαν ή πρόκειται να του παρασχεθούν από άλλον υποκείμενο στον φόρο». Σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 1, το δικαίωμα προς έκπτωση γεννάται κατά τον χρόνο, κατά τον οποίον ο εκπεστέος φόρος γίνεται απαιτητός.

9. Εφόσον το δικαίωμα για έκπτωση γεννάται μόνο σε σχέση με παροχές που έχουν γίνει με σκοπό φορολογητέες συναλλαγές, τέτοιο δικαίωμα δεν υφίσταται σε περίπτωση που οι παροχές γίνονται για άλλες σχετικές με παραδόσεις αγαθών συναλλαγές, όπως οι απαλλασσόμενες συναλλαγές που είναι καταχωρισμένες στο άρθρο 13 ή οι παραδόσεις αγαθών που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΦΠΑ επειδή, π.χ., δεν γίνονται εξ επαχθούς αιτίας ή δεν πραγματοποιούνται από υποκείμενο στον φόρο ενεργούντα υπό την ιδιότητά του αυτή, στο πλαίσιο οικονομικής δραστηριότητας κατά την έννοια του άρθρου 4.

10. Το άρθρο 17, παράγραφος 5, της έκτης οδηγίας αφορά καταστάσεις κατά τις οποίες αγαθά ή υπηρεσίες χρησιμοποιούνται από υποκείμενον στον φόρο για την ταυτόχρονη πραγματοποίηση τόσο πράξεων που παρέχουν δικαίωμα προς έκπτωση όσο και πράξεων οι οποίες δεν παρέχουν τέτοιο δικαίωμα. Σε τέτοιες περιπτώσεις «η έκπτωση γίνεται μόνο για το μέρος του φόρου προστιθεμένης αξίας, το οποίο αναλογεί στο ποσό που αντιστοιχεί στις πράξεις της πρώτης κατηγορίας».

Η ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου διαδικασία και η απόφαση περί υποβολής προδικαστικού ερωτήματος

11. Η Kretztechnik AG (Kretztechnik) είναι μια αυστριακή μετοχική εταιρία αντικείμενο της οποίας είναι η ανάπτυξη και η πώληση όλων των τύπων ιατρικών ηλεκτρικών συσκευών, ειδικότερα μηχανημάτων υπερή-

χων για ιατρικούς και τεχνικούς σκοπούς καθώς και άλλων ιατρικών συσκευών. Οι πωλήσεις των προϊόντων της υπόκεινται στην καταβολή ΦΠΑ και δικαιούται αυτή, ως εκ τούτου, να εκπίπτει τον καταβληθέντα σε προγενέστερη φάση φόρο για την παράδοση των αγαθών ή παροχή των υπηρεσιών που χρειάζεται για την πραγματοποίηση των πωλήσεων αυτών.

12. Τον Ιανουάριο του 2000 η Kretztechnik αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 25 %, εκδίδοντας 2 500 000 μετοχές στον κομιστή σε τιμή εκδόσεως 1,00 ευρώ ανά μετοχή. Για τον σκοπό αυτό, η εν λόγω εταιρία εισήλθε, από τις 23 Μαρτίου 2000, στη νέα αγορά του χρηματιστηρίου αξιών της Φρανκφούρτης, Γερμανία. Προκειμένου να πετύχει την εισαγωγή αυτή, η οικεία εταιρία όφειλε να καταβάλει την τιμή παροχής ορισμένων υπηρεσιών οι οποίες βαρύνονταν με ΦΠΑ.

13. Κατά τον υπολογισμό του ΦΠΑ για το έτος εκείνο, οι φορολογικές αρχές δεν επέτρεψαν στην Kretztechnik να εκπέσει τον καταβληθέντα σε προγενέστερο στάδιο φόρο για έξοδα σχετικά με την εισαγωγή της εταιρίας στη γερμανική χρηματιστηριακή αγορά, και τούτο για τον λόγο ότι οι επί των σχετικών τίτλων συναλλαγές για τις οποίες είχαν διενεργηθεί τα σχετικά έξοδα απαλλάσσονταν φόρου.

14. Η Kretztechnik αμφισβήτησε την εκτίμηση αυτή ενώπιον του Unabhängiger Finanzsenat, ενός ανεξάρτητου δικαστηρίου αρμοδίου επί φορολογικών και τελωνειακών ζητημάτων.

15. Προς στήριξη των αιτημάτων της, η Kretztechnik επικαλέστηκε το άρθρο 17, παράγραφος 2, της έκτης οδηγίας, υποστηρίζοντας ότι ο καταβληθείς σε προγενέστερο στάδιο φόρος θα μπορούσε να εκπέσει στο μέτρο που οι υπηρεσίες για τις οποίες χρεώθηκε αυτός χρησιμοποιήθηκαν μεταγενέστερα στο πλαίσιο των φορολογητέων συναλλαγών της.

16. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, διατείνεται η Kretztechnik, οι σχετικές υπηρεσίες δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τρόπο άμεσο για την πραγματοποίηση φορολογητέων συναλλαγών προκειμένου να παρέχεται δικαίωμα για έκπτωση, ενώ έξοδα τέτοιου είδους αποτελούν μέρος των συνολικών οικονομικών δραστηριοτήτων μιας εταιρίας³. Η εν λόγω εταιρία υποστηρίζει επίσης ότι η απόφαση στην υπόθεση KapHag⁴, σύμφωνα με την οποία η είσοδος ενός εταίρου σε προσωπική εταιρία έναντι καταβολής εισφοράς εις χρήμα δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΦΠΑ, τυγχάνει εφαρμογής· η υπό κρίση υπόθεση αφορά όχι τη μεταβίβαση μετοχών —που απαλλάσσεται βάσει του άρθρου 13, Β, περίπτωση δ', στοιχείο 5, της έκτης οδηγίας— αλλά τη δημιουργία τους, και μια εταιρία πρέπει να τυγχάνει της ίδιας μεταχειρίσεως με αυτήν που επιφυλάσσεται σχετικώς σε μιας προσωπική εταιρία.

17. Το Finanzsenat έκρινε ότι οι υπηρεσίες για τις οποίες είχε επιβληθεί ο αμφισβητούμενος όσον αφορά προγενέστερο στάδιο φόρος αφορούν σαφώς και αποκλειστικώς

3 — Αποφάσεις της 5ης Μαΐου 1982, 15/81, Schul (Συλλογή 1982, σ. 1409), και της 22ας Φεβρουαρίου 2001, C-408/98, Abbey National (Συλλογή 2001, σ. I-1361).

4 — Απόφαση της 26ης Ιουνίου 2003, C-412/01 (Συλλογή 2003, σ. I-6851).

την προετοιμασία, στήριξη και εκτέλεση της εισαγωγής της εταιρίας στο χρηματιστήριο αξιών⁵ δεν είναι δυνατό να θεωρηθούν ως αφορώσες τις συνολικές οικονομικές δραστηριότητές της.

για τον σκοπό αυτό μετοχές για νέους μετόχους έναντι καταβολής της τιμής εκδόσεως, υπηρεσία εξ επαχθούς αιτίας κατά την έννοια του άρθρου 2, σημείο 1, της έκτης οδηγίας;

18. Εάν η έκδοση μετοχών σε (μελλοντικούς) μετόχους αποτελεί παροχή υπηρεσιών εμπύπτουσα στο πεδίο του ΦΠΑ, συνεχίζει το Finanzsenat, τότε τούτο αποτελεί μια απαλλασσόμενη παροχή και ο καταβληθείς σε προγενέστερο στάδιο φόρος δεν μπορεί να εκπέσει για υπηρεσίες που ελήφθησαν στο πλαίσιο αυτής της παροχής.

19. Όμως, εάν, κατ' αναλογία προς την απόφαση KarHag, η σχετική συναλλαγή πρέπει να θεωρηθεί ως μη εμπύπτουσα στον ορισμό της οικονομικής δραστηριότητας όπως ορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, της έκτης οδηγίας, το Finanzsenat εκφράζει αμφιβολίες σχετικά με το εάν είναι δυνατό να υφίσταται δικαίωμα για έκπτωση. Το Δικαστήριο, με την απόφασή του στην υπόθεση εκείνη, δεν έλαβε θέση επί του σημείου αυτού, πλην όμως ο γενικός εισαγγελέας Ruiz-Jarabo⁵ εξέφρασε την άποψη ότι δικαίωμα για έκπτωση δεν υφίστατο.

20. Κατόπιν των ανωτέρω, το Unabhängiger Finanzsenat ζητεί από το Δικαστήριο να απαντήσει επί των ακόλουθων προδικαστικών ερωτημάτων:

- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, έχουν τα άρθρα 2, σημείο 1, και 17 της έκτης οδηγίας [...] την έννοια ότι πρέπει όλες οι υπηρεσίες που παρέχονται σε σχέση με την εισαγωγή στο χρηματιστήριο αξιών να θεωρηθούν ως απαλλασσόμενες παροχές και, για τον λόγο αυτό, δεν υφίσταται δικαίωμα εκπτώσεως όσον αφορά τον καταβληθέντα σε προγενέστερο στάδιο φόρο;
- 3) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, υφίσταται βάσει του άρθρου 17, παράγραφοι 1 και 2, της έκτης οδηγίας δικαίωμα για έκπτωση του καταβληθέντος σε προγενέστερο στάδιο φόρου για τον λόγο ότι οι λοιπές υπηρεσίες για τις οποίες ζητείται έκπτωση του καταβληθέντος σε προγενέστερο στάδιο φόρου (διαφήμιση, αμοιβές δικηγόρων και παροχή συμβουλών νομικής και τεχνικής φύσεως) χρησιμοποιήθηκαν για φορολογούμενες πράξεις της επιχειρήσεως;

«1) Παρέχει μια ανώνυμη εταιρία, όταν εισάγεται στο χρηματιστήριο και εκδίδει

21. Κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις η εφεσίβλητη φορολογική υπηρεσία, οι Κυβερνήσεις της Αυστρίας, της Δανίας, της Γερμα-

5 — Σημείο 50 των προτάσεων του.

νίας, της Ιταλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου καθώς και η Επιτροπή. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, υπέβαλαν προφορικές παρατηρήσεις η Kretztechnik, οι Κυβερνήσεις της Γερμανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου καθώς και η Επιτροπή.

Εκτίμηση

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως

22. Με τη διάταξη του περί παραπομπής, το Unabhängiger Finanzsenat παραδεκτώς υποστηρίζει ότι αποτελεί δικαστήριο κράτους μέλους αρμόδιο για την υποβολή προδικαστικών ερωτημάτων βάσει του άρθρου 234 ΕΚ.

23. Επιπλέον, ύστερα από την υποβολή του υπό κρίση προδικαστικού ερωτήματος, το Δικαστήριο απάντησε χωρίς δισταγμό σε σχετικά ερωτήματα στο πλαίσιο άλλης ενώπιόν του υποθέσεως⁶ —και τούτο σε αντίθεση με προγενέστερη αίτηση για προδικαστική απόφαση⁷ από ένα Berufungssenat der Finanzlandesdirektion (τμήμα εφέσεων περιφερειακού φορολογικού δικαστηρίου), προδρόμου του Unabhängiger Finanzsenat πλην όμως συνδεδεμένου λειτουργικώς και οργανικώς με τη φορολογητέα υπηρεσία της οποίας είχε κληθεί να ελέγξει τις αποφάσεις.

24. Κατά συνέπεια, ουδεμία υφίσταται αμφιβολία σχετικά με το παραδεκτό της αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως.

Τα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα

25. Η Kretztechnik ζητεί να εκπέσει τον καταβληθέντα σε προγενέστερο στάδιο ΦΠΑ επί των εξόδων στα οποία αναγκάστηκε να υποβληθεί για την παροχή των υπηρεσιών τις οποίες χρειάστηκε στο πλαίσιο της εισαγωγής της στο χρηματιστήριο αξιών της Φρανκφούρτης και της εκδόσεως νέων μετοχών προκειμένου να εισαχθεί στο χρηματιστήριο αυτό. Το αιτούν δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι οι εν λόγω υπηρεσίες αφορούσαν αποκλειστικώς αυτές τις χρηματιστηριακές πράξεις.

26. Για να υφίσταται περίπτωση εκπτώσεως ΦΠΑ, πρέπει οι σχετικές και πραγματοποιηθείσες σε προγενέστερο στάδιο συναλλαγές να έχουν άμεση και απευθείας σχέση με τις φορολογηθείσες σε μεταγενέστερο στάδιο συναλλαγές⁸.

27. Ωστόσο, το Δικαστήριο έκρινε ότι τα γενικά έξοδα ενός υποκειμένου στον φόρο αποτελούν καταρχήν συστατικά στοιχεία του κόστους και, έτσι, έχουν άμεση και απευθείας σχέση προς τη συνολική οικονομική δραστηριότητα του προσώπου εκείνου. Κατ' αυτόν τον τρόπο, είναι δυνατό ο καταβληθείς σε προγενέστερο στάδιο για τα γενικά αυτά έξοδα ΦΠΑ να εκπέσει στο μέτρο που φορολογούνται οι σε μεταγενέστερο στάδιο παροχές⁹.

6 — Απόφαση της 24ης Ιουνίου 2004, C-278/02, Handlbauer (Συλλογή 2004, σ. I-6171, σκέψη 23, καθώς και σημεία 24 έως 37 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα Tizzano).

7 — Απόφαση της 30ής Μαΐου 2002, C-516/99, Schmid (Συλλογή 2002, σ. I-4573).

8 — Βλ. απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2001, C-16/00, Cibo Participations (Συλλογή 2001, σ. I-6663, σκέψη 26, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

9 — Βλ. απόφαση της 6ης Απριλίου 1995, C-4/94, BLP Group (Συλλογή 1995, σ. I-983, συγκεκριμένα σκέψη 25), καθώς και την παρατεθείσα στην ανωτέρω υποσημείωση 3 απόφαση Abbey National, συγκεκριμένα σκέψεις 35, 36 και 40.

28. Δεν αμφισβητείται ότι η έκδοση μετοχών αποτελεί μια μη φορολογούμενη παροχή.

29. Εάν τούτο αποτελεί απαλλασσόμενη παροχή, τότε δεν μπορεί να υφίσταται δικαίωμα για έκπτωση του ΦΠΑ που καταβλήθηκε για υπηρεσίες συνδεόμενες κατά τρόπο άμεσο και απευθείας με αυτήν την παροχή.

30. Παρ' όλα αυτά, η Kretztechnik έχει υποστηρίξει ότι η έκδοση μετοχών ουδόλως αποτελεί παροχή εκ μέρους της εκδίδουσας εταιρίας και ότι, έτσι, πρέπει να γίνει διαφορετική ανάλυση. Κατά την άποψη της εν λόγω εταιρίας, η έκδοση μετοχών αποτελεί απλώς αύξηση κεφαλαίου, οπότε τα έξοδα που έχουν σχέση με αυτήν αποτελούν μέρος των γενικών εξόδων της εταιρίας, τα οποία, έτσι, έχουν σχέση με την όλη οικονομική της δραστηριότητα.

Το πρώτο ερώτημα

Η έκτη οδηγία

31. Το εθνικό δικαστήριο ζητεί να μάθει εάν το γεγονός της εισαγωγής σε ένα χρηματιστήριο αξιών και της εκδόσεως μετοχών σε νέους μετόχους αποτελεί παροχή εξ επαχθούς αιτίας κατά την έννοια του άρθρου 2

της έκτης οδηγίας. Εφόσον δεν υφίσταται ζήτημα παροχής αγαθών, το πρόβλημα είναι εάν υφίσταται παροχή υπηρεσιών. Και είναι σαφές ότι το γεγονός της εισαγωγής σε ένα χρηματιστήριο δεν μπορεί αυτό καθαυτό, να αποτελεί παροχή, αλλά, το πολύ πολύ, απλώς την αποδοχή μιας υπηρεσίας.

32. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το πρώτο ερώτημα είναι εάν η εκ μέρους μιας εταιρίας έκδοση μετοχών αποτελεί παροχή υπηρεσιών εξ επαχθούς αιτίας.

33. Είναι σαφές ότι συναλλαγές επί μετοχών ή μεριδίων εταιριών ή ενώσεων είναι δυνατόν να αποτελούν παροχές εξ επαχθούς αιτίας εμπίπτουσες στο πεδίο του ΦΠΑ, εφόσον, άλλως, δεν θα μπορούσαν να απαλλάσσονται βάσει του άρθρου 13, Β, στοιχείο δ', σημείο 5, και, εν πάση περιπτώσει, σαφώς εμπίπτουν στην έννοια της «εκχωρήσεως άυλου αγαθού» του άρθρου 6, παράγραφος 1. Στις απαλλασσόμενες συναλλαγές συμπεριλαμβάνεται και η διαπραγμάτευση μετοχών όχι όμως και η απλή διαχείριση ή διαφύλαξή τους.

34. Σε σχέση με τη διάταξη αυτή, καθώς και σε σχέση με τον ορισμό του άρθρου 4, παράγραφος 2, σύμφωνα με τον οποίο στις οικονομικές δραστηριότητες συμπεριλαμβάνεται η «εκμετάλλευση» ενσώματου ή άυλου αγαθού προς τον σκοπό αντλήσεως εσόδων διαρκούς χαρακτήρα, στο Δικαστήριο έχει σταθερά κρίνει ότι η απλή κτήση, κατοχή και πώληση μετοχών δεν μπορεί να αποτελεί οικονομική δραστηριότητα κατά την έννοια

της Έκτης Οδηγίας αντιθέτως, είναι δυνατό πράξεις που διενεργούνται στο πλαίσιο ασκήσεως δραστηριοτήτων εχουσών σχέση με συναλλαγές επί χρεογράφων να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΦΠΑ¹⁰.

35. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η μεταβίβαση υφισταμένων μετοχών είναι δυνατόν να αποτελεί παροχή εξ επαχθούς αιτίας υποκείμενη σε ΦΠΑ, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, της έκτης οδηγίας, εάν αυτή πραγματοποιείται στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας σχετικής με αγοραπωλησίες μετοχών. Στην περίπτωση εκείνη, θα πρόκειται για απαλλασσόμενη δυνάμει του άρθρου 13, Β, στοιχείο δ', σημείο 5, συναλλαγή. Όμως, σε περίπτωση που δεν υφίσταται ένα τέτοιο πλαίσιο, η σχετική πράξη δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΦΠΑ.

36. Παρ' όλ' αυτά, το Δικαστήριο έχει μέχρι τώρα αποφανθεί, στην αλληλουχία αυτή, μόνο με την εκ μέρους ενός υποκειμένου στον φόρο πώληση μετοχών σε χωριστή εταιρία. Στην περίπτωση που μια εταιρία εκδίδει νέες για λογαριασμό της μετοχές, είναι δυνατόν να χρειαστεί μια διαφορετική ανάλυση. Παραδείγματος χάρι, όπως έχει ισχυριστεί η Kretztechnik, όταν μία εταιρία διαθέτει μετοχές σε μία άλλη, αυτές οι μετοχές αποτελούν μέρος του ενεργητικού της πρώτης εταιρίας· παρ' όλ' αυτά, οι ίδιες μετοχές της εταιρίας πρέπει να θεωρούνται ως υποχρεώσεις αυτής προς τους δικούς της μετόχους.

37. Μολονότι το Δικαστήριο δεν έχει μέχρι τώρα αποφανθεί σχετικά με το καθεστώς της εκδόσεως νέων μετοχών από μια μετοχική εταιρία, έκρινε, με την απόφασή του Kar-Hag,¹¹ ότι η είσοδος ενός νέου εταίρου έναντι εισφοράς σε χρήμα στο ενεργητικό μιας προσωπικής εταιρίας δεν αποτελεί οικονομική δραστηριότητα κατά την έννοια της έκτης οδηγίας ή παροχή υπηρεσιών εξ επαχθούς αιτίας στον εταίρο.

38. Η σχετική συλλογιστική του Δικαστηρίου, στην απόφασή του Kar-Hag, που περιλαμβάνεται κυρίως στις σκέψεις 36 έως 42 της σχετικής αποφάσεως, μπορεί να συνοψιστεί ως εξής¹². Μολονότι, η έκφραση «εκμετάλλευση ενσωμάτου ή αϋλου αγαθού» έχει ευρεία έννοια, δεν καλύπτει την απλή απόκτηση και κατοχή μετοχών, και τούτο για τον λόγο ότι οποιοδήποτε μέρος προκύπτει από αυτήν την κατοχή αποτελεί απλώς καρπό της κυριότητας του σχετικού αγαθού. Επομένως, ο νέος εταίρος που εισέρχεται σε μια προσωπική εταιρία έναντι εισφοράς σε χρήμα στο ενεργητικό της δεν εμπλέκεται σε οικονομική δραστηριότητα κατά την έννοια της έκτης οδηγίας. Εάν η απόκτηση μετοχής δεν αποτελεί αυτή καθαυτή τέτοια οικονομική δραστηριότητα, το ίδιο πρέπει να ισχύει και για τη μεταβίβαση τέτοιων τίτλων. Επομένως, η είσοδος ενός νέου εταίρου σε μια τέτοια προσωπική εταιρία δεν αποτελεί παροχή υπηρεσιών προς αυτόν.

¹⁰ — Βλ. την όλως προσφάτως εκδοθείσα απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 2004, C-8/03, Banque Bruxelles Lambert (Συλλογή 2004, σ. I-10157, σκέψεις 36 έως 41, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

¹¹ — Που έχει προπαρατεθεί στην ανωτέρω υποσημείωση 4.

¹² — Βλ. επίσης σημεία 24 έως 36 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα Ruiz-Jarabo.

39. Η συλλογιστική αυτή στηρίχθηκε σε προϋφιστάμενη νομολογία του Δικαστηρίου¹³ της οποίας της οποίας και αποτελεί τη λογική συνέχεια, όπως ισχυρίζεται η Δανική Κυβέρνηση. Τούτο προσφάτως επιβεβαιώθηκε με την απόφαση *Banque Bruxelles Lambert*¹⁴.

40. Η Kretztechnik, οι Κυβερνήσεις της Δανίας και της Ιταλίας καθώς και η Επιτροπή θεωρούν κατ' ουσίαν ότι η απόφαση *KarHag* μπορεί να τύχει εφαρμογής και όσον αφορά την κατάσταση μιας μετοχικής εταιρίας εκδίδουσας νέες μετοχές προκειμένου να αυξήσει το κεφάλαιό της.

41. Είναι προφανές ότι υπάρχουν αρκετά κοινά σημεία μεταξύ των δύο καταστάσεων.

42. Παρ' όλα αυτά, η εφεσίβλητη φορολογική υπηρεσία καθώς και οι Κυβερνήσεις της Αυστρίας, της Γερμανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου θεωρούν ότι οι δύο καταστάσεις διαφέρουν μεταξύ τους και ότι η έκδοση μετοχής αποτελεί παροχή εξ επαχθούς αιτίας εμπόπτουσα στο πεδίο του ΦΠΑ (πλην όμως απαλλασσόμενη δυνάμει του άρθρου 13, Β, στοιχείο δ', σημείο 5).

43. Η εφεσίβλητη φορολογική υπηρεσία και η Αυστριακή Κυβέρνηση θεωρούν ότι η ουσιώδης διαφορά έγκειται στη φύση, αντιστοίχως, μιας προσωπικής και μιας μετοχικής εταιρίας. Αντίθετα προς μία μετοχική εταιρία, π.χ., μια προσωπική εταιρία είναι δυνατό να στερείται νομικής προσωπικότητας.

44. Δεν συμφωνώ με την άποψη ότι μπορούν να ασκούν εν προκειμένω επιρροή οι διαφορές όσον αφορά τα νομικά χαρακτηριστικά. Όπως η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υποστήριξε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, τα χαρακτηριστικά αυτά ποικίλουν σε σημαντικό βαθμό μεταξύ των κρατών μελών. Παρ' όλα αυτά, τόσο ένα μερίδιο σε μια προσωπική εταιρία όσο και μια μετοχή σε μια μετοχική εταιρία συνεπάγονται και τα δύο συγκυριότητα στην οικεία οντότητα —στο μέτρο που η οντότητα αναγνωρίζεται ως τέτοια στο πλαίσιο του νομικού συστήματος από το οποίο διέπεται— και έτσι, κατά τρόπο έμμεσο, στο ενεργητικό της. Η έκδοση νέων μετοχών έναντι εισφοράς χρήματος η οποία θα αυξήσει το κεφάλαιο μιας εταιρίας προσομοιάζει, από οικονομική άποψη, προς την είσοδο νέου εταίρου έναντι χρηματικής εισφοράς στο ενεργητικό μιας προσωπικής εταιρίας.

45. Επιπλέον, η φορολογική υπηρεσία υποστηρίζει ότι η είσοδος ενός νέου εταίρου συνεπάγεται τη σύναψη συμβάσεως μεταξύ των υφισταμένων και του νέου εταίρου, ενώ στην έκδοση νέων μετοχών δεν εμπλέκονται οι υφιστάμενοι μέτοχοι ως τοιούτοι.

13 — Το Δικαστήριο παραθέτει συγκεκριμένα την απόφαση της 20ής Ιουνίου 1991, C-60/90, *Polysar Investments Netherlands* (Συλλογή 1991, σ. I-3111, σκέψη 12), την απόφαση της 6ης Φεβρουαρίου 1997, C-80/95, *Harnas & Helm* (Συλλογή 1997, σ. I-745, σκέψεις 13 έως 15), και την απόφαση της 20ής Ιουνίου 1996, C-155/94, *Wellcome Trust* (Συλλογή 1996, σ. I-3013, σκέψη 33).

14 — Που έχει παραρταθεί στην υποσημείωση 10.

46. Παρ' όλα αυτά, όπως το Δικαστήριο αποφάνθηκε στην απόφασή του KarHag ¹⁵, αν η είσοδος του νέου εταίρου δεν αποτελεί παροχή εξ επαχθούς αιτίας, ουδεμία σημασία έχει το ζήτημα εάν πρέπει κάτι τέτοιο να θεωρηθεί ως πράξη της ίδιας της εταιρίας ή των υφισταμένων εταίρων.

47. Ούτε θεωρώ ως έχον σημασία το γεγονός, όπως έχει ειδικότερα υποστηριχθεί από τις Κυβερνήσεις της Αυστρίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, ότι μια εταιρία που εκδίδει νέες μετοχές για εισαγωγή στο χρηματιστήριο αξιών δεν γνωρίζει —αντίθετα προς ότι συμβαίνει με μια προσωπική εταιρία που κάνει δεκτή την είσοδο ενός νέου εταίρου— σε ποιον θα πωληθούν οι μετοχές και ότι μερικοί ή όλοι οι αγοραστές μπορεί να είναι χρηματιστές ενεργούντες ως υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα στο πλαίσιο μιας οικονομικής δραστηριότητας.

48. Είναι σαφές ότι ο χαρακτηρισμός μιας συναλλαγής όσον αφορά την επιβολή ΦΠΑ μπορεί να γίνει μόνο ενόψει της ιδιότητας υπό την οποία ενεργεί ο παρέχων και όχι με βάση αυτήν υπό την οποία δρα ο πελάτης. Εάν τα πράγματα δεν είχαν έτσι, μια τελική παροχή σε ιδιώτη καταναλωτή δεν θα ήταν φορολογητέα συναλλαγή, και τούτο σε πλήρη αντίθεση με τη φύση του ΦΠΑ ως «ενός γενικού φόρου καταναλώσεως [...] που εφαρμόζεται μέχρι και το στάδιο του λιανικού εμπορίου» ¹⁶.

49. Η ιδιότητα υπό την οποία ο αγοραστής ενεργεί έχει σημασία μόνο όσον αφορά το συνακόλουθο δικαίωμά του για έκπτωση οποιουδήποτε ΦΠΑ είναι δυνατόν να βαρύνει τη συναλλαγή ¹⁷. Το εάν θα χρεωθεί ή όχι ΦΠΑ εξαρτάται από το εάν ο παρασχών είναι «υποκείμενος στον φόρο που ενεργεί υπό την ιδιότητά του αυτή» και, εφόσον συμβαίνει κάτι τέτοιο, από το ζήτημα εάν η συναλλαγή πλήττεται με φόρο ή απαλλάσσεται.

50. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, το επιχείρημα βασίζεται στην προϋπόθεση ότι η έκδοση μετοχής είναι δυνατό να αποτελεί παροχή στον νέο μέτοχο.

51. Παρ' όλα αυτά, το ουσιαστικό συμπέρασμα στην απόφαση KarHag είναι ότι δεν υφίσταται παροχή προς τον νέο εταίρο, είτε εκ μέρους των υφισταμένων εταίρων είτε εκ μέρους της προσωπικής εταιρίας, ενώ το ουσιαστικό ερώτημα στην υπό κρίση υπόθεση είναι το ζήτημα εάν η έκδοση μετοχής πρέπει να θεωρηθεί ως απλή παροχή από την εταιρία. Συναφώς, θεωρώ άκρως πειστική την ανάλυση που προτείνεται από την Ιταλική Κυβέρνηση και, σε σημαντικό βαθμό, από την Επιτροπή και, κατά τρόπο περισσότερο σαφή, από την Kretztechnik.

52. Μολονότι στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της έκτης οδηγίας η παροχή υπηρεσιών ορίζεται ως κάθε πράξη η οποία δεν

15 — Σκέψη 42.

16 — Βλ. άρθρο 2 της πρώτης οδηγίας του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 1967, περί της εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών (ΕΕ ειδ. έκδ. 09/001, σ. 1301).

17 — Βλ. απόφαση της 11ης Ιουλίου 1991, C-97/90, Lennartz (Συλλογή 1991, σ. I-3795, σκέψη 8).

αποτελεί παράδοση αγαθών, είναι σαφές ότι ο ορισμός αυτός δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη με βάση αποκλειστικώς και μόνο το γράμμα του. Θα ήταν περισσότερο λογικό να ερμηνευθεί ως σκοπών στο να ορίσει ως υπηρεσία οτιδήποτε παρέχεται και το οποίο δεν αποτελεί αγαθό.

εφαρμογής του ΦΠΑ. Περιττό να επισημανθεί ότι ένα πρόσωπο δεν προβαίνει σε παροχή όταν αποκτά αγαθά ή υπηρεσίες.

56. Στην περίπτωση εκδόσεως μετοχής ποιά είναι η παροχή και ποιά είναι η απόκτηση;

53. Ο ΦΠΑ είναι φόρος επί του κύκλου εργασιών και της κατανάλωσης¹⁸. Στον φόρο μπορούν να υπόκεινται μόνο παροχές που καλύπτουν μέρος του κύκλου εργασιών ενός φορολογουμένου και αποτελούν κρίκους μιας αλυσίδας η οποία καταλήγει συνήθως στην κατανάλωση εκ μέρους ενός τελικού πελάτη.

57. Η κυριότητα μετοχής σε μια μετοχική εταιρία εμπερικλείει (υπολειπόμενη και ενδεχόμενη) κυριότητα ενός κλάσματος της περιουσίας της εταιρίας, που κανονικώς παρέχει στον μέτοχο δικαίωμα για ένα ποσοστό διανεμομένων κερδών, και υπολειπόμενης αξίας σε περίπτωση διαλύσεως της εταιρίας.

54. Δεν είναι δυνατό η έκδοση μετοχής να θεωρηθεί ως αποτελούσα μέρος του κύκλου εργασιών της εταιρίας. Ούτε αποτελεί κάτι τέτοιο υπηρεσία καταναλισκόμενη από τον νέο μέτοχο ο οποίος δεν είναι πελάτης αλλά συνιδιοκτήτης της εταιρίας.

58. Όταν ένας μέτοχος πωλεί μια μετοχή, τότε είναι σαφές ότι υφίσταται παροχή υπηρεσιών, υπό τη μορφή παραδόσεως υφισταμένης άυλης ιδιοκτησίας, κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της έκτης οδηγίας. Ο αγοραστής δεν κάνει επένδυση στην εταιρία κατά την έννοια της εισφοράς κεφαλαίου αλλά, μάλλον αποκτά, ορισμένα δικαιώματα σχετικά με κεφάλαιο του οποίου ήδη έχει γίνει η εισφορά. Αυτός είναι ο τύπος συναλλαγής τον οποίον αφορά η προγενέστερη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με επιβολή ΦΠΑ επί συναλλαγών αφορουσών μετοχές.

55. Επιπλέον, είναι σημαντικό να υπομνηστεί ότι η συναλλαγή μεταξύ δύο μέρων παρουσιάζει δύο όψεις: αφενός, αποτελεί παροχή και, αφετέρου, απόκτηση¹⁹. Όμως, μόνο η παροχή, και όχι η απόκτηση, μπορεί να αποτελεί συναλλαγή —φορολογούμενη ή απαλλασσόμενη— εμπίπτουσα στο πεδίο

59. Όμως, όταν μια εταιρία εκδίδει νέες μετοχές, αυτή δεν πωλεί κάποιο υφιστάμενο άυλο αγαθό ή οποιοδήποτε δικαίωμα επί κλάσματος των υφισταμένων στοιχείων

18 — Βλ. τους τίτλους όλων των οδηγιών ΦΠΑ και το άρθρο 2 της πρώτης οδηγίας, που παρατίθεται στην υποσημείωση 16.

19 — Στην περίπτωση αντιπραγματισμού υπάρχουν, φυσικά, δύο παροχές και δύο κτήσεις.

ενεργητικού της. Η εν λόγω εταιρία αυξάνει το ενεργητικό της αποκτώντας κεφάλαιο και αναγνωρίζοντας τα δικαιώματα των νέων μετόχων στην εναπομένουσα κυριότητα ενός μέρους της αυξήσεως της περιουσίας η οποία δεν υφίστατο προηγουμένως, έχουσα καταβληθεί υπό μορφή κεφαλαίου.

60. Μια τέτοια ενέργεια αναιρεί την κατάταξη ως παροχή υπηρεσιών εκ μέρους της εταιρίας. Από την άποψή της, υφίσταται απόκτηση κεφαλαίου, όχι παροχή, και έτσι δεν υπάρχει συναλλαγή δυνάμενη να φορολογηθεί ή να απαλλαγεί ΦΠΑ. Από την άποψη του μετόχου, τούτο αποτελεί επένδυση, τοποθέτηση κεφαλαίου, και όχι απόκτηση²⁰.

Η οδηγία περί φορολογήσεως εισφερομένου κεφαλαίου

61. Αν η έκδοση νέων μετοχών εκ μέρους μιας μετοχικής εταιρίας δεν αποτελεί παροχή υποκείμενη στον ΦΠΑ, είναι, παρ' όλα αυτά, δυνατό, αυτή να υπόκειται σε μια άλλη μορφή φόρου, εναρμονισμένου σε κοινοτικό επίπεδο από την οδηγία περί φορολογήσεως εισφερομένου κεφαλαίου²¹.

62. Και είναι αληθές, όπως υπογραμμίζει η Ιταλική Κυβέρνηση, ότι το άρθρο 12, παράγραφος 1, σημείο στ', αυτής της οδηγίας προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να πλήττουν με ΦΠΑ τις συναλλαγές που απαριθμούνται στα άρθρα 10 και 11, στις οποίες περιλαμβάνεται και η έκδοση μετοχών.

63. Παρ' όλα αυτά, από κανένα στοιχείο της οδηγίας περί φορολογήσεως εισφερομένου κεφαλαίου δεν προκύπτει ότι υπόκειται στον ΦΠΑ κάθε συναλλαγή η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του τελευταίου φόρου, σύμφωνα με το κείμενο των οδηγιών περί ΦΠΑ. Επομένως, το άρθρο 12, παράγραφος 1, σημείο στ', μπορεί να αναφέρεται μόνο σε τέτοιες άλλες συναλλαγές, καλυπτόμενες από τα άρθρα 10 και 11 και δυνάμενες να υπόκεινται σε ΦΠΑ βάσει της έκτης οδηγίας —όπως η αγοροπωλησία μετοχών.

64. Επιπλέον, από τη σύγκριση μεταξύ της οδηγίας περί φορολογήσεως εισφερομένου κεφαλαίου και των οδηγιών ΦΠΑ προκύπτει ότι συναλλαγές σχετικές με κεφάλαια ουδόλως εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΦΠΑ, ασχέτως του αν λαμβάνονται υπόψη σε προγενέστερο ή μεταγενέστερο στάδιο.

65. Οι δυο πρώτες αιτιολογικές σκέψεις του προοιμίου της πρώτης οδηγίας ΦΠΑ²² έχουν ως εξής:

«ότι βασικός σκοπός της Συνθήκης είναι η δημιουργία, στο πλαίσιο μιας οικονομικής

20 — Βλ. επίσης τα σημεία 32 και 33 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα Ruiz-Jarabo στην υπόθεση Kar Hag.

21 — Οδηγία 69/335/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 1969, περί των εμπίσεων φόρων των επιβαλλόμενων επί των συγκεντρώσεων κεφαλαίων (ΕΕ ειδ. έκδ. 09/001, σ. 20).

22 — Που έχει προπαρατεθεί στην υποσημείωση 16.

ενώσεως, μιας κοινής αγοράς με υγιείς όρους ανταγωνισμού και χαρακτηριστικά γνωρίσματα ανάλογα με εκείνα μιας εσωτερικής αγοράς

ρεσιών ενώ ο φόρος εισφοράς έχει σχέση με την ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων. Πρέπει να υποτεθεί ότι ο ΦΠΑ —φόρος κύκλου εργασιών και καταναλώσεως— δεν μπορεί να ισχύει επί συγκεντρώσεως κεφαλαίων.

ότι η πραγματοποίηση αυτού του σκοπού προϋποθέτει την προηγούμενη εφαρμογή εντός των Κρατών μελών νομοθεσιών σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών, οι οποίες δεν νοθεύουν τους όρους ανταγωνισμού και δεν εμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και υπηρεσιών εντός της κοινής αγοράς».

Πρόταση όσον αφορά το πρώτο ερώτημα

66. Εξάλλου, η πρώτη αιτιολογική σκέψη του προοιμίου της οδηγίας περί φορολογίσεως κεφαλαίου προβλέπει:

68. Έτσι, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η έκδοση νέων μετοχών από μια εταιρία ουδόλως αποτελεί παροχή εκ μέρους της εταιρίας και/ή ότι τούτο αποτελεί συναλλαγή ουδεμία έχουσα σχέση με ΦΠΑ. Όπως και αν έχουν τα πράγματα, διάφοροι ισχυρισμοί σχετικά με την κατάταξή της, ενόψει του ότι αυτή αποτελεί παροχή εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής του ΦΠΑ, είναι παντελώς άσχετοι με το θέμα.

«ότι σκοπός της Συνθήκης είναι η δημιουργία μιας οικονομικής ενώσεως με χαρακτηριστικά γνωρίσματα ανάλογα με εκείνα μιας εσωτερικής αγοράς και ότι μία από τις βασικές προϋποθέσεις για να επιτευχθεί τούτο είναι η προώθηση της ελευθέρας κινήσεως των κεφαλαίων».

69. Επομένως, η απάντηση στο πρώτο ερώτημα του εθνικού δικαστηρίου πρέπει να είναι αρνητική, οπότε το δεύτερο ερώτημά του δε χρήζει, απαντήσεως.

67. Από τα χωρία αυτά ενισχύεται η άποψη ότι τα δύο συστήματα οδηγίων —και οι δυο φορολογικές επιβαρύνσεις— αφορούν δύο διαφορετικές κατηγορίες συναλλαγών. Και οι δυο σκοπούν στο να διασφαλίσουν ίσους όρους αντιμετώπισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, αλλά ο ΦΠΑ αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και υπη-

Το τρίτο ερώτημα

70. Εφόσον η έκδοση μετοχών δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παροχή εκ μέρους της

Kretztechnik υποκείμενη σε φορολόγηση ή απαλλαγή, στο πλαίσιο του συστήματος του ΦΠΑ, τότε είναι ανάγκη υπό το πρίσμα αυτό να θεωρηθεί η διαπίστωση του αιτούντος δικαστηρίου ότι τα έξοδα των επιμάχων υπηρεσιών αφορούν αποκλειστικώς την εισαγωγή στο χρηματιστήριο αξιών.

71. Ο προσδιορισμός του διεπομένου από το άρθρο 17 της έκτης οδηγίας δικαιώματος για έκπτωση πραγματοποιείται διά της συνδέσεως των εξόδων σε προγενέστερο στάδιο με συναλλαγές σε μεταγενέστερο στάδιο.

72. Οποιοδήποτε σύνδεσμος είναι δυνατό να έχουν τα έξοδα αυτά με διαφορετικές περιστάσεις, όπως άλλες συναλλαγές σε προγενέστερο στάδιο, καθαρές εσωτερικές συναλλαγές προσιδιάζουσες στις υποθέσεις του υποκειμένου στον φόρο ή γεγονότα άλλα εκτός παροχών όλως ασχέτων προς τον ΦΠΑ, στερείται απλώς οποιασδήποτε σημασίας εν προκειμένω.

73. Παραδείγματος χάριν, εάν ένας διαπραγματευόμενος τέτοιους τίτλους χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες ενός χρηματιστή ή εκτιμητή όταν αποκτά μια πρώτη ύλη, μπορεί να λεχθεί ότι το κόστος των υπηρεσιών αυτών συνδέεται αμέσως, κατά τρόπο άμεσο και αποκλειστικό με την αγορά αυτή. Ωστόσο, τούτο δεν διευκρινίζει το ζήτημα εάν ο πλήττων τις υπηρεσίες αυτές ΦΠΑ μπορεί να εκπίπτει. Το δικαίωμα για έκπτωση πρέπει να προσδιορίζεται από τις λαβούσες χώρα σε προγενέστερη φάση συναλλαγές για τις οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί οι υπηρεσίες. Οι εν λόγω συναλλαγές είναι γενικώς η συνακόλουθη παροχή της πρώτης ύλης ή των αγαθών ή υπηρεσιών

για τις οποίες έχει χρησιμοποιηθεί ή στις οποίες έχει ενσωματωθεί. Το δικαίωμα για έκπτωση θα εξαρτηθεί από τη φορολόγηση ή μη αυτής της παροχής.

74. Έτσι, εάν η συναλλαγή στην οποία η εισφορά κεφαλαίου σε προγενέστερο στάδιο είναι η πλέον συνδεόμενη απαλλάσσεται πλήρως ΦΠΑ διότι ουδόλως αποτελεί παροχή αγαθών ή υπηρεσιών, η εν λόγω συναλλαγή στερείται σημασίας προκειμένου να προσδιοριστεί εάν υφίσταται ή όχι δικαίωμα για έκπτωση. Αυτό που έχει σημασία είναι ο σύνδεσμος, εάν υποτεθεί ότι υφίσταται κάτι τέτοιο, με αυτές τις παροχές σε μεταγενέστερο στάδιο και το ζήτημα εάν έχουν αυτές φορολογηθεί ή απαλλαγεί²³.

75. Επομένως, το ερώτημα που τίθεται στην υπόθεση Kretztechnik είναι εάν τα συγκεκριμένα από την έκδοση μετοχών κεφάλαια διατέθηκαν για μία ή περισσότερες φορολογούμενες σε μεταγενέστερη φάση συναλλαγές.

76. Φαίνεται επίσης ότι η χρήση του κεφαλαίου —και των συνδεομένων με την αύξηση του κεφαλαίου αυτού υπηρεσιών— δεν μπορεί να συνδεθεί με οποιαδήποτε ειδική συναλλαγή αλλά ότι πρέπει μάλλον να συσχετισθεί με τη συνολική οικονομική δραστηριότητα της εταιρίας. Δεν είναι δυνατόν να υφίστανται, λογικώς, αμφιβολίες σχετικά με το ότι μια εμπορική επιχείρηση που συγκεντρώνει κεφάλαια πράττει κάτι τέτοιο για τους σκοπούς της οικονομικής δραστηριότητάς της.

23 — Βλ. επίσης τις προτάσεις μου στην υπόθεση Abbey National (που έχει προσαρτηθεί στην υπόσημειωση 3, συγκεκριμένα τα σημεία 35 και 46).

77. Δεν φαίνεται να αμφισβητείται ότι η Kretztechnik πραγματοποιεί μόνο φορολογούμενες σε μεταγενέστερο στάδιο παροχές, οπότε συγκεντρώνει τα κεφάλαια ως φορολογούμενος ενεργών υπό την ιδιότητά του αυτή. Στην περίπτωση αυτή, ο ΦΠΑ που πλήττει παροχές σε προγενέστερο στάδιο που θεωρούνται ως γενικά έξοδα σε σχέση

με το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητάς της θα εκπέσει εξ ολοκλήρου σύμφωνα με τη μνημονευθείσα στο ανωτέρω σημείο 27 νομολογία. Παρ' όλα αυτά, εάν επρόκειτο επίσης για παροχές άλλου τύπου, θα εξέπιπτε μόνο το μέρος που προσδιορίζεται βάσει του άρθρου 17, παράγραφος 5, της έκτης οδηγίας.

Πρόταση

78. Κατά συνέπεια, φρονώ ότι το Δικαστήριο πρέπει να απαντήσει στα υποβληθέντα από το Unabhängiger Finanzsenat ερωτήματα ως εξής:

- «1) Μία μετοχική εταιρία δεν προβαίνει σε παροχή εξ επαχθούς αιτίας, κατά την έννοια του άρθρου 21, σημείο 1, της έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση, όταν εκδίδει μετοχές για νέους μετόχους έναντι καταβολής σχετικού τιμήματος και για την εισαγωγή της στο χρηματιστήριο αξιών.
- 2) Ο καταβληθείς σε προγενέστερο στάδιο φόρος που πλήττει τις υπηρεσίες που απαιτήθηκαν για μια τέτοια έκδοση μετοχών μπορεί να εκπέσει στο μέτρο που η εταιρία χρεώνει τον ΦΠΑ επί των συναλλαγών της σε μεταγενέστερο στάδιο, σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφοι 1, 2 και 5 της έκτης οδηγίας.»